

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2020.10.20.-10.26.

Időjárás:

A múlt héten szárazabbra váltott az időjárás a megyében. Eső legfeljebb csak nyomokban és szórványosan hullott. A hőmérséklet is enyhült kissé, a minimumok 1,0-7,3 fok, a maximumok: 12,2-17,3 fok között alakultak (átlag: 6,8-10,6). A páratartalom (és páralecsapódás, ködképződés) az ilyenkor elvártanak megfelelően továbbra is jelentős volt (80-90 % felett).

ŐSZI GABONA-FÉLÉK

Növényfenológia:

Őszi árpa: 3-5 leveles;

Őszi búza: vetés folytatódott, csírázás, helyenként kelés.

Az **őszi búza** alá a talajelőkészítési-és vetési munkálatok lassan újra folytatódtak. A kötöttebb és mélyebb fekvésű talajok elmunkálása –a víztelítettség miatt- továbbra is körülményes és kedvezőtlen minőségű. A korábban elvetett búza táblákon csak helyenként látszik kelés, ezekben az állományokban károsító nem látható.

Az **őszi árpa** állományok ezzel szemben fejlődésnek indultak. A **levéltetvek** előfordulása hasonló az előző időszakhoz, nem növekedett. Legfeljebb gyenge fokozatú a fertőzöttség, egyes egyedek vagy kis kolóniák láthatók. Betegségek közül a korábban is jelzett **levélfoltosságok** tünetei erősödtek az érzékeny állományokban. A tünetek és a megfigyelt területek technológiája alapján valószínűsíthető, hogy a hálózatos levélfoltosság „spot” típusú, ovális foltokat okozó formája (*Pyrenophora teres f. maculans*) okozza a levélfertőzést (1. fotó). A fertőzöttség gyenge mértékű a leveleken (legfeljebb 5%-os levélfelületi fertőzöttség), de állományszinten gyakorisága növekedett, ezért a betegségre fogékony fajtákat még érdemes szemlélni.

1. fotó: Fokozódó levélfoltosság tünetek őszi árpán

Az őszi árpa állományokban a **gyomok** kelése folyamatos, a fertőzöttebb területeken tömegessé vált. A tipikus gabona-gyomok (tyúkhúr, árvacsalán, veronika-félék stb.) többnyire kelés, két valódi leveles állapotúak (2. fotó). A széltippan kelése legfeljebb egy-egy könnyebben felmelegedő talajú táblán látható észlelési szinten, de nem általános.

2. fotó: Gyomnövények tömeges kelése őszi árpában

REPCE

Növényfenológia: 4-6-8 leveles állapot.

A korábban vetett állományok, azok fejlettsége miatt már nem okoznak fejtörést. Ezzel szemben a később vetett táblákon az átlagosan 4 leveles repce fejlődésének, gyökérnövekedésének, gyökérnyak vastagodásának nagyon kellene még az enyhe időjárás (tartósan legalább 7 fok feletti hőmérsékletek).

A kártevők száma nem változott az elmúlt egy hét alatt. A **repcedarázs** rajzása leállt, a kártételek már nem növekedtek.

A **levéltetvek** fertőzöttsége sem növekedett, sőt elsősorban a parazitáltság miatt csökkent.

A **kis káposztalégy** imágóinak (pontosabban a különböző légy-fajoknak) száma minimálisra csökkent, a nyüvek kártétele a talajban viszont folyamatos. A lombozat színeződése több táblán fokozódott, melynek elsődleges oka valószínűleg a káposztalégy kártétele (az elszíneződött növények gyökere szinte mindegyike gyenge-néhol közepes mértékben károsodott) (3. fotó).

3. fotó: Fokozódó lombszínéződés repcében

Az érzékeny és egyébként fejletlenebb (~4 leveles) állományokban megfigyelhetők a **fómás levélfoltosság** tünetei a kialakult piknídiumokkal. Ezeknek az állományoknak a fertőzöttsége a későbbiekben jelentős lehet hiszen fejlettségükből kifolyólag még nem voltak fungiciddal kezelve. Amennyiben a talajviszonyok és a hőmérséklet lehetővé teszi (10-12 fok feletti hőmérséklet több napon keresztül) a gombaölőszeres (regulátoros) permetezéseket célszerű elvégezni. Ezzel egy menetben foszfor vagy cink tartalmú lombtrágya kijuttatásával segíthetjük a gyökérnyak vastagodását, a gyökér fejlődését.

Egyéb:

A **mezei pocok** felszaporodása, kártétele kultúránként változó. A **runderális területeken** és **lucernában** jelentősebb a fertőzöttség, helyenként 10-15 db lakott járat/100 m² mennyiségben. A szántóföldi kultúrákban (bolygatott területeken) lényegesen kedvezőbb a helyzet, a tábla széleken 1-2 db lakott járat/100 m² a populáció sűrűsége.

Zalaszentlőrinc, 2020. október 26.

Tűh Annamária
előrejelző